

Tegevusaruanne

AS Narva Elektriijaamad on 100 %-liselt Eesti Energia ASi omandis olev ettevõtja, mille põhitegevus on põlevkivist elektri- ja soojusenergia tootmine. Lisategevusena tegeleb ettevõtja põlevkiviõli tootmisega tehnoloogilistel seadmetel, millele pole maailmas analooge.

Ettevõtja moodustati 1. aprillil 1999 Balti ja Eesti Elektriijaama baasil, millised anti käiku vastavalt aastatel 1959-1966 ja 1969-1973.

Tootmine ja äritegevus

2002/2003. majandusaasta kujunes ettevõtjale edukaks, baseerudes oodatust tunduvalt suuremal müüginahul ja efektiivsel tootmisel.

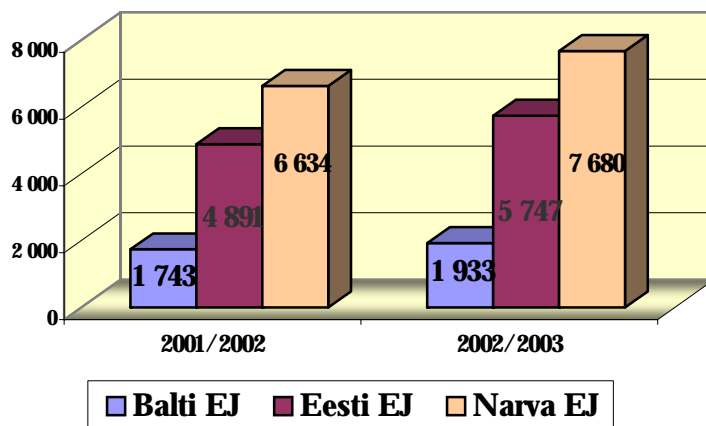
AS Narva Elektriijaamad puhaskasum moodustas aruandeperioodil 495 mln kr.

Ettevõtja netorealiseerimiskäive oli aruandeaastal 3401 mln kr, kasvades eelmise majandusaastaga võrreldes 783 mln kr ehk 30 % võrra. Sama protsendi määra võrra kasvas ka elektrienergia müük, mis andis aruandeaastal käibest 3012 mln kr.

Balti Elektriijaama installeritud elektritootmisvõimsus on 1090 MW ja soojustootmisvõimsus 505 MW. Eesti Elektriijaamas on vastavad näitajad 1610 MW ja 84 MW.

AS Narva Elektriijaamad väljastas 2002/2003. majandusaastal 7680 GWh elektrienergiat, mis on 16 % rohkem kui eelmisel majandusaastal. Eesti Elektriijaam kui uuem ja tehnoloogiliselt efektiivsem väljastas sellest 75 %. AS Narva Elektriijaamad tootis ligi 94 % kogu Eestis väljastavast elektrienergiast.

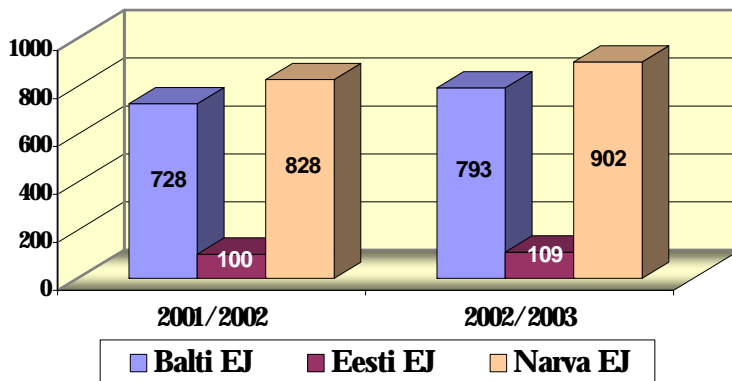
Elektrienergia väljastamine, GWh

Soojusenergiat müüs AS Narva Elektriijaamad 132 mln kr eest, mis on 10 mln kr ehk 8 % rohkem kui eelmisel majandusaastal. Naturaalnäitajates väljastati soojusenergiat 902 GWh (64 GWh rohkem kui eelmisel majandusaastal). Müügi kasv oli tingitud peamiselt külmemast talvest. Kütteperioodi (oktoober – aprill) keskmine temperatuur oli umbes 2,5 °C madalam kui viimase 10 aasta keskmine.

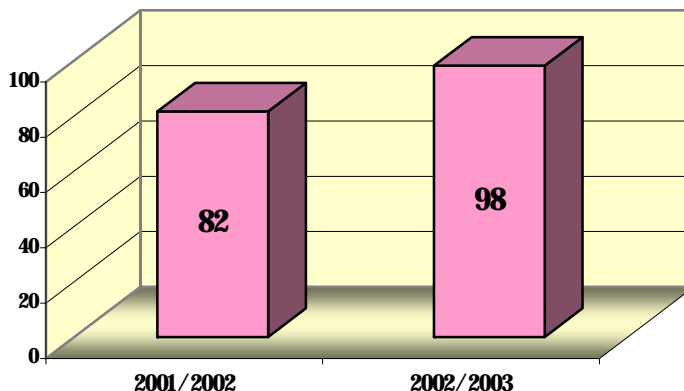
Valdav osa (88 %) soojusenergiast toodetakse Balti Elektriijaamas ning selle tarbijad asuvad peamiselt Narva linnas.

Soojusenergia väljastamine, GWh

Eesti Elektriijaama vahetus läheduses asuvas Õlitehases toodetakse põlevkivist erinevaid kütteõlisid, teebituument ja uttegaasi. Kütteõli toodetakse nii müügiks kui põletamiseks elektriijaamade kateldes. Teebituument müüakse teekatete ehituseks ja remondiks. Uttegaas on kasutusel Eesti Elektriijaamas täiendava kütusena elektritootmises. 2002/2003. majandusaastal toodeti 98 000 tonni põlevkiviõli, mis on 17 % rohkem kui eelmisel majandusaastal. Põlevkiviõli müük kasvas rahaliselt 27 mln kr (22 %) võrra.

Põlevkiviõli toodang, tuh.t

Ettevõtte ärikulud olid 2002/2003. majandusaastal kokku 2847 mln kr, vähenedes eelmise majandusaastaga võrreldes 37 %.

Otsekulud toodangu valmistamiseks moodustasid 1672 mln kr, mis on 6 % võrra suurem kui 2001/2002. majandusaastal. Otsekulude kasv oli tingitud peamiselt tootmismahu suurenemisest.

Mitmesugused tegevuskulud moodustasid aruandeperioodil 662 mln kr, mis on 128 mln kr (16 %) väiksem kui eelmisel majandusaastal. Vähenemist mõjutab enim (119 mln kr) keskkonnakaitsealase eraldiste moodustamine, mis toimus esmakordselt võrreldaval aruandeperioodil summas 139 mln kr. Aruandeaastal läbi viidud eraldiste inventuuri tulmusena täiendati varem moodustatud eraldist 20 mln kr võrra. Kindlustuskulud kasvasid võrreldes eelmise majandusaastaga 34 mln kr võrra, mis on tingitud nii kindlustustariifide kasvust (ca 2,5 korda) kui ka elektriijaamade uute plokkide ehitusaegsest kindlustusest.

Tööjõukulud kasvasid 15 mln kr võrra, moodustades aruandeaastal 240 mln kr. Tööjõukuludest, sealhulgas juhatusele ja nõukogule makstud tasudest ja soodustustest annab täpsema ülevaate raamatupidamise aastaaruande lisa 20.

Aruandeaasta alguses töötas ASis Narva Elektriijaamad 1829 töötajat. Aasta lõpul oli töötajate arv 1837. Kasv oli tingitud Eesti Elektriijaama 8.plokile vahetuspersonaliga komplekteerimisega.

Töötajate huve kaitsevad ametiühingutega sõlmitud kollektiivlepingud, mille alusel järgitakse nii töösuhteid kui nähakse ette sotsiaalseid toetusi ja soodustusi.

Juba teist korda viidi läbi töötajate rahulolu uuring, mille eesmärgiks oli selgitada töötajate hinnangut ettevõtja kohta ning saada ettepanekuid firma töö paremaks korraldamiseks.

Jätkus Balti Elektriijaama I-III järgu sulgemisega seotud personaliprojekti ettevalmistamine. Sihtasutuse Narva Elektriijaamade Sotsiaalfond tellimisel on välja töötatud projekt NEJ SOCIUM 2006, mille eesmärgiks on sotsiaalse pinget vähendada ning töötajate abistamine uute töökohtade leidmisel.

Investeeringud

2002/2003. majandusaasta investeeringukava oli võrreldes eelmiste aastatega laiahaardelisem ning enam tulevikku suunatud, tagamaks põlevkivielektri tootmise jätkusuutlikkust ja konkurentsivõimet keskkonnasõbraliku ja efektiivse tootmise kaudu. Terve rida investeeringuprojekte tulenesid tingimustest, mis on seotud seoses Eesti võimaliku astumisega Euroopa Liitu.

2002/2003. majandusaasta olulisimad investeeringuprojektid:

1. Kahe energiaploki renoveerimisprojekt arenes jõudsalt edasi. Aastat võib pidada projekti arengus murranguliseks, kuna viidi läbi suuremahulised katelde valmistus- ja montaažitööd.

1.1 Eesti Elektriijaama 8. ploki renoveerimine:

2002. majandusaasta alguseks olid lõpetatud nulltsükli tööd.

2002. majandusaasta jooksul:

- ✓ valmistati ja monteeriti katelde teraskarkassid,
- ✓ valmistati ja monteeriti katelde surveelementid,
- ✓ viidi edukalt läbi mõlema katla survetestid,
- ✓ teostati auruturbiini ja generaatori komponentide tehaseremont,
- ✓ ehitati suures osas välja ploki elektriseadmed ja automaatika,
- ✓ komplekteeriti vahetuspersonal ja alustati väljaõpet.

1.2 Balti Elektriijaama 11. ploki renoveerimine:

01.04.02 anti Foster Wheeler Energia OYle välja täielik tegevusluba projekti alustamiseks.

2002. majandusaasta jooksul:

- ✓ teostati nulltsükli tööd,
- ✓ monteeriti katelde teraskarkassid,
- ✓ alustati katelde surveelementide montaažiga,
- ✓ rajati uus bagerpumbajaam.

1.3 Sõlmiti projektijuhi leping USA firmaga Black & Veatch International.

2. 2002/2003. majandusaastal lõpetati 6 aastat kestnud uute elektrifiltrite ehitamise programm. Kokku rajati programmi käigus uued elektrifiltrid 8 energiaplokile.

3. Keskkonnaprojektide juhtimiseks sõlmiti keskkonnaprojektijuhi leping Soome firmaga Empower OY. Projektid on järgmised:

- ✓ Balti Elektriijaama 2. tuhavälja sulgemine ning tööstusjäätmete prügilade rajamine,
- ✓ uue tuhakäitlussüsteemi väljatöötamine ja realiseerimine,
- ✓ suitsugaaside pidevmonitooringu juurutamine.

Aruandeperioodil viidi koostöös Jaapani firmade konsortsiumiga Sumitomo-Kansai läbi uue tuhakäitlussüsteemi eeluuring.

4. 2002/2003. majandusaastal alustati Balti Elektriijaama kompleksse renoveerimisprogrammi kontseptsiooni väljatöötamist, sealhulgas plaanitakse järgmisi projekte:
  - ✓ I-III järjekorra sulgemine (osa põhiseadmetest on juba tööst välja viidud),
  - ✓ reservkatlamaja ehitus,
  - ✓ Põhivõrgu poolt uue lahtise jaotusseadme ehitusega ja vana likvideerimisega seotud projektid.
5. Rajati ning anti käiku Balti Elektriijaama leeliselise tuhavec töötlemise kompleksi eelpuhastusseade.
6. Majandusaasta jooksul viidi läbi suuremahulised tööd Eesti Elektriijaama tuhavälja settetiigi seadmete ja rajatiste, samuti selitatud vee kanali nr 2 kaitsetammi rekonstrueerimisel.

Järgnevas tabelis on esitatud 2002/2003. majandusaasta investeeringute maht ja realiseerimine (tuh kr).

	Lõpetamata ehitused seisuga 01.04.02	Ettemaksed ja põhivara laos seisuga 01.04.02	Plaan 2002/2003	Kokku investeeritud 2002/2003	Kokku käiku antud 2002/2003	Lõpetamata ehitused seisuga 01.04.03	Ettemaksed ja põhivara laos seisuga 01.04.03
INVESTEERINGUD KOKKU , välja arvatud plokkide renoveerimine	62,881	15,683	242,421	207,907	205,350	77,291	1,912
INVESTEERINGUD KOKKU koos plokkide renoveerimisega	407,717	16,012	2,383,213	2,327,011	239,466	2,507,444	1,912

Keskkonnakaitse

Ettevõtte saastetasud 2002/2003. majandusaastal olid kokku 187 mln kr, suurenedes aastaga 35 mln kr võrra. Lisaks arvestati aruandeperioodil vee erikasutuse tasu 29 mln kr. Maksude suurenemine on tingitud tariifide tõusust ja tootmismahu suurenemisest. Reaalselt olid AS Narva Elektriijaamad aruandeperioodi saastetasud väiksemad riigieelarvest saadud sihtfinantseerimise võrra summas 22 mln kr. Vastavalt keskkonnaministriga sõlmitud lepingutele kohustus AS Narva Elektriijaamad investeerima elektrifiltritesse ning vähendada õhku saastavate ainete koguseid. Nimetatud kohustuste täitmisel tekkis aktsiaseltsil õigus vähendada maksmisele kuuluvat saastetasu.

Keskkonnakaitseliste maksude suurenemist on oodata ka tulevikus. Peale saastetasude suurenemise tuleb arvestada ka heitmete kogustele kehtestatud piire, mis hakkavad piirama tootmistegevust, kui uude tehnoloogiasse piisavalt ei investeerita.

Aastal 2005 peavad tuhaheitmed olema 25% väiksemad 1995. aasta tasemest ning SO₂ heitmed 80% väiksemad 1980. aasta tasemest. Nõutav tuhaheitmete tase on saavutatud, kuid SO₂ heitmete vähendamine nõuab suuri investeeringuid olemasolevate energiaplokkide väljavahetamiseks uute, uuel põletamistehnoloogial baseeruvate vastu. Praegu on realiseerimisel Eesti Elektriijaama 8. ploki ja Balti Elektriijaama 11. ploki renoveerimine.

Keskkonnakaitseliste investeeringute olulisemad projektid 2002/2003. majandusaastal:

- Eesti Elektriijaama 2. ploki elektrifiltrite vahetus – 41 mln kr;
- Eesti Elektriijaama 7. ploki elektrifiltrite vahetus – 41 mln kr.

Aruandeperioodil jätkati ettevalmistustöid elektriijaamade prügilate keskkonnanõuetele vastavusse viimiseks. Valmisid eelprojektid Eesti Elektriijaama prügila sulgemiseks ja Balti Elektriijaama prügila nõuetele vastavusse viimiseks ning keskkonnamõju hinnangud, valmimas on tööprojektid.

On valminud Balti Elektriijaama 2. tuhavälja rekultiveerimise eelprojekt ja on valmimas pakkumisdokumendid tööde hankekonkursi läbiviimiseks. AS Narva Elektriijaamad esitas 2002.a. ISPA fondile taotluse Balti Elektriijaama tuhavälja nr. 2 sulgemiseks. Sellele eelnesid kõik vajalikud uuringud, milles määrati kindlaks sulgemise tehnoloogia, selle maksumus ja keskkonnamõju. Projekti maksumuseks hinnati 111 mln kr. Euroopa Komisjon nõustus finantseerima projekti 84% ulatuses. Eesti Vabariik rahandusminister Harri Õunapuu isikus ja AS Narva Elektriijaamad sõlmisid 29.01.2003.a. vastavasisulise lepingu, mille järgi Narva Elektriijaamad kohustuvad finantseerima 16% projekti maksumusest ehk 18 mln kr. Projekti maksumusse ei ole arvestatud tuhavälja vee neutraliseerimiseks kuluvat soolhapet ning projektijuhtimise tasu, need tasub täies ulatuses AS Narva Elektriijaamad. Projektijuhtimiseks on sõlmitud leping Soome firmaga EMP-Projects OY.

Olulise sündmusena tuleb ära märkida Tuhakäitluse ettevõtte moodustamine. Vastavalt ASi Narva Elektriijaamad strateegiale loodi 01.04.2002 Balti Elektriijaama ja Eesti Elektriijaama tuhalaadimistehhhide baasil uus omaette majandusüksuse staatust omav ASi Narva Elektriijaamad Tuhakäitlusettevõtte. Uue ettevõtte peaeesmärgiks on tuhatranspordisüsteemi moderniseerimine ning tuhaväljade vastavusse viimine keskkonnakaitse nõuetega. Tuhakäitlus peab olema moderniseeritud 2009. aastaks.

Tulevikuplaanid

2003/2004. majandusaasta tähtsaimaks investeringuprojektiks on jätkuvalt elektriijaamade plokkide renoveerimisprojekti edasine realiseerimine.

Eesti Elektriijaama 8. ploki renoveerimine on plaanitud lõpetada 2003/2004. majandusaasta viimases kvartalis. Alates maist 2003 algavad seadmete katsetused ja vastuvõtuprotseduurid. Jätkuvad mehaanilise osa montaaži lõpetamine, müüritus- ja isolatsioonitööd, samuti tööd elektriosa ja automaatikaosa lõpetamisel. Ploki esimene sünkroniseerimine elektrivõrguga on planeeritud 09.09.2003. Lõplik vastuvõtmine toimub lepingu järgi hiljemalt 31.03.2004.

Lepingu kohaselt kohustub AS Narva Elektriijaamad tarnima katsetusteks vajaliku kütuse (põlevkivi ja põlevkiviõli), toitevee, omatarbe auru, suruõhu ja muud vajalikud materjalid.

Balti Elektriijaama 11. ploki renoveerimisel lõpetatakse 2003/2004. majandusaasta jooksul ploki ehituslik osa ning seadmete katsetamine ning vastuvõtmine jääb ülejäägmissse, s.o. 2004/2005 majandusaastasse. Lõplik vastuvõtmine toimub lepingu järgi hiljemalt 30.09.2004.

2003/2004. majandusaastal arendatakse edasi alustatud keskkonnaprojektide realiseerimist. Neist tähtsaimad on Balti Elektriijaama 2. tuhavälja sulgemine, tööstusjäätmete prügila rajamine, uue tuhakäitlussüsteemi väljatöötamine ja realiseerimine ning suitsugaaside pidevmonitooringu juurutamine.